

Zhanibekov
UNIVERSITY

Қожабекова З.Е.

**ЖОҒАРЫ ОҚУ
ОРЫНДАРЫНДА
ЖӘНЕ ОРТА
КӘСІПТІК МЕКТЕПТЕ
ГЕОГРАФИЯНЫ
ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ**

**Ө.Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан
педагогикалық университеті**

ЖАРАТЫЛЫСТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

ГЕОГРАФИЯ КАФЕДРАСЫ

ҚОЖАБЕКОВА З.Е.

**ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДА ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПТІК
МЕКТЕПТЕ ГЕОГРАФИЯНЫ ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ**

ШЫМКЕНТ 2024

УДК 378.147:910

Қ 56

Ө.Жәнібеков атындағы Оңтүстік Қазақстан педагогикалық университеті Ғылыми кеңес мәжілісінің шешімімен баспадан шығаруға ұсынылған (хаттама №9 28.02.2024ж.)

Пікір жазғандар:

Тасболат Б.- география ғылымдарының докторы, М.Әуезов атындағы ОҚУ «Биология және география» кафедрасының профессоры

Кенжебай Р. - педагогика ғылымдарының кандидаты, М.Әуезов атындағы ОҚУ «Биология және география» кафедрасының аға оқытушысы

Тажекова А.Ж. - география ғылымдарының кандидаты, ОҚМПУ, «География» кафедрасының доцент м.а.,

Қожабекова З.Е.

Жоғары оқу орындарында және орта кәсіптік мектепте географияны оқыту әдістемесі: Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру магистранттарына арналған оқу құралы. Шымкент, 2024. – 105 б.

Оқу құралы магистранттарға «Жоғары оқу орындарында және орта кәсіптік мектепте географияны оқыту әдістемесі» пәнін оқуда өзіндік жұмыстарды орындауға арналған көмекші құрал болып табылады және магистранттарға педагогикалық қызмет негіздерімен танысуға, оқу орындарында географияны оқытудың әдістемесі мен технологиялары туралы теориялық түсініктер алуға мүмкіндік береді.

Оқу құралы Жоғары оқу орнынан кейінгі «7М01506 - География педагогін даярлау» білім беру бағдарламалары бойынша оқитын магистранттарға арналған.

ISBN 978-601-7968-34-2

ББК 74.58:26.8

Кіріспе

«Жоғары оқу орындарында және орта кәсіптік мектепте географияны оқыту әдістемесі» курсы «7M01506 - География педагогін даярлау» білім беру бағдарламасының таңдау компоненті, жоғары оқу орнынан кейінгі білім алатын магистранттарға арналған.

Оқу құралы географияны оқытудың жалпы әдістемесі бойынша дәріс мәтінін, бақылау сұрақтары мен тапсырмалар түрлерін қамтиды. Курстың мазмұны студенттердің географиялық білімі ғана емес психология, логика, педагогика ғылым салалары бойынша білімді қамтамасыз етуге мүмкіндіктер бере отырып білімдерін кеңейтуге үлес қосады.

- географияны оқытуды ұйымдастыру формаларын ашу, олардың ерекшеліктерін көрсету;

- мектеп географиясы курсындағы негізгі білім жүйелері туралы түсінік қалыптастыру.

Курсты зерделеудің маңызды аспектілері болашақ мұғалімнің дамыған танымдық қызығушылықтары, ұйымдастырушылық қабілеттері, өз бетінше білім алуға ұмтылуы, жаңа педагогикалық технологиялар мен тұжырымдамаларды меңгеру қабілеті, дүниетанымы кеңдігі сияқты тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру болып табылады. География және оны оқыту әдістемесі саласында гуманитарлық және жаратылыстану ғылымдарына қызығушылық байқалады. Оқу орындарында географияны оқытудың заңдылықтарын зерттейді. Бұл осы пәнді оқытудың мақсаты, міндеттері, мазмұны және ұйымдастыру формалары туралы ғылым. География ерте заманда пайда болды және бастапқыда сипаттамалық болды.

Күнделікті өмірде географиялық мәдениеті бар адам пайдалы қазбалар өндірілетін карьерді су қоймасына, батпақтарды жайылымға немесе егістікке және т.б. айналдырудың болашағын бағалай алады. Сіздің аймағыңыздың немесе елді мекеннің масштабында географияны білу шағын қаланың дамуына болжам жасауға, жер асты суларының деңгейіндегі өзгерістерді, өзенге бөгет салу және климаттық көрсеткіштерді құру нәтижесіндегі өзгерістерді бағалауға көмектеседі. нәтижесінде су қоймасы. Ғаламдық деңгейде географиялық мәдениет адамға күн белсенділігі мен Сахельдегі, Арктикалық мұз жамылғысындағы және құрғақшылықтың арасындағы байланысты түсінуге мүмкіндік береді [6].

МАЗМҰНЫ

1. Кіріспе.....	3
2. Географияны ғылым ретінде оқыту әдістемесі.....	4
3. Университетте географияны оқытуды ұйымдастырудың жеке, топтық және фронтальды формалары.....	8
4. Проблемалық оқытудың формалары мен құралдары.....	14
5. Географияны оқытуда дәріс мәтінін ұсынудың әдістемелік аспектілері.....	21
6. Университетте географияны оқытуда мультимедиялық технологияларды қолдану.....	28
7. Мұғалімнің басшылығымен студенттердің оқу-тәрбие жұмысының басқа формалары.....	33
8. Географияны оқытуда студенттердің өзіндік жұмысын ұйымдастыру.....	41
9. Студенттердің өзіндік жұмысының міндеттері.....	47
10. Жоғарғы оқу орнындағы оқыту әдістемесінің проблемасы.....	59
11. Географияны оқытуда оқытушылар мен студенттерге арналған интернет-ресурстарды пайдалану.....	65
12. Жоғары оқу орындарында географияны оқытудың өзекті мәселелері.....	68
13. Университетте географиялық пәндер бойынша бинарлық дәрісті әзірлеу және өткізу әдістемесі.....	72
14. Геоақпараттық жүйелер және оларды университетте географияны оқытуда қолдану.....	75
15. Қазіргі қоғамдағы география жағдайын жақсарту жолдары.....	77
16. Глоссарий	82
17. Тест	86
18. Мазмұны.....	104
Қолданылған әдебиеттер.....	105

Қолданған әдебиеттер

1. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы «Егемен Қазақстан», 29 қаңтар 2011 жыл.
2. Қазақ тілі терминдерінің салалық ғылыми түсіндірме сөздігі: Педагогика және психология // Жалпы редакциясын басқарған Қ.Қ. Құсайынов. – Алматы: Мектеп ЖАҚ, 2002. – 314 б.
3. Көшімбетова С. Инновациялық технологияны білім сапасын көтеруде пайдалану мүмкіндіктері. – Алматы: Білім, 2008. – 172 б.
4. Бондарев, В. П. Концепции современного естествознания Учебник. - М.: Альфа-М 2011, Издательский Дом "ИНФРА-М".
5. Ермолаева, В. А. Экономическая география и регионалистика Учебное пособие. - М.: Издательство "Флинта" 2010. Максакковский В.П. Географическая культура. М.: Владос, 1998.
6. Окружающая среда и устойчивое развитие регионов: новые методы и технологии исследований: труды Всероссийской научной конференции с международным участием [19-22 мая 2009 г.]. Т. 1
7. Геоэкология и экзодинамика окружающей среды /редакторы: Ермолаев О. П., Сироткин В. В. - Казань: Бриг 2009. Современные
8. Бабанский Ю.К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса. М.;1989.
9. Душина И.В. Педагогические технологии обучения географии. География в школе №3.2001.
10. Крылова О.В.Современный урок. География в школе № 2.2006.
11. Новенко Д.В. Новые информационные технологии в обучении. География в школе №5.2004.
12. Пантелеева Н.К. Реферат-Один из активных видов самостоятельной деятельности учащихся. География в школе №7.2001.
13. Скатова Н.Н., Попова Е.А. Современные педагогические технологии: групповая работа на уроках географии. География в школе №8.2000.
14. Уткина И.Ю. Развивающее обучение невозможно без карты. География в школе № 4.2001.
15. Шукина Г.И. Педагогические проблемы формирования познавательных интересов учащихся. М.: Педагогика, 1988.
16. Яковлева Н.В. Уроки учительского мастерства. Волгоград.2009.
17. Серикова С.К., Сабирова Д.А. Казахстан интерактивная модель обучения литературе в школе // Абай атындағы ҚазҰПУ-нің Хабаршысы, «Филология ғылымдары» сериясы.- 2017. - №4 (62). – Б. 283-289.
18. Әлімов А. Қ. Интербелсенді әдістемені ЖОО-да қолдану: Оқу құралы. – Алматы: 2009. — 163 б